Onderzoek &VDL naar toekomst Oostzaan

Oostzaan is een van de kleinste gemeentes van Nederland. Als kleine gemeente zijn we kwetsbaar. Het wordt steeds moeilijker om alle taken goed uit te voeren. De gemeenteraad heeft de conclusie getrokken dat Oostzaan dit niet meer alleen kan. Wij werken al samen met de gemeente Wormerland, maar ook dat vindt de raad te kwetsbaar. Wij moeten op zoek naar 1 of meer andere gemeenten om samen te werken of te fuseren.

In 2024 heeft bureau &Van de Laar in opdracht van de gemeenteraden van Oostzaan, Wormerland en Landsmeer een onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van een ambtelijke of bestuurlijke fusie tussen de 3 gemeenten. De uitkomsten zijn op 12 februari 2025 gepresenteerd aan de gemeenteraden:

Hier vindt u het gehele rapport:

2024-273, WOL - Krachtig en Robuust, eindrapport 250212 &VDL_DEF.pdf (2.27 MB)

In 2023 heeft TwynstraGudde ook een onderzoek naar gedaan mogelijke fusiepartners:

Rapportage Onderzoek bestuurlijke toekomst gemeente Oostzaan.pdf (5.31 MB)

Besluit in 2025
Het besluit over de toekomst van Oostzaan wordt in 2025 door de gemeenteraad genomen.

10 vragen over het WOL-onderzoek en het vervolg

10 vragen over het WOL-onderzoek en het vervolg

1. **Wat was de opdracht van de 3 gemeenteraden aan bureau &Van de Laar (&VDL)?**

De opdracht was om onderzoek te doen naar de kansen en risico’s van een ambtelijke en een bestuurlijke fusie van de gemeenten Wormerland, Oostzaan en

Landsmeer (bij een ambtelijke fusie blijven de drie gemeenten bestaan en bij een bestuurlijke fusie ontstaat een nieuwe gemeente of gaat een gemeente op in een buurgemeente).

2. **Wat zijn de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek van &VDL?**

Uit het rapport blijkt dat een zogenaamde ‘groenlandelijke fusiegemeente’, die bestaat uit Wormerland, Oostzaan en Landsmeer, geen goede toekomst heeft. Dit komt omdat alle drie de gemeenten er financieel slecht voor staan. Daarom is het moeilijk voor de WOL-gemeenten om te concurreren op de arbeidsmarkt, omdat grotere gemeenten hogere salarissen kunnen bieden. Zelfstandig voortbestaan van de drie gemeenten wordt door &VDL dan ook onwenselijk en onhaalbaar genoemd.

3. **Wat betekenen de uitkomsten voor het proces van de besluitvorming?**

Op 26 maart nemen de drie gemeenteraden een besluit over de adviezen uit het rapport van &VDL en over de vervolgstappen. Elke gemeenteraad neemt het uiteindelijke besluit voor de eigen gemeente. In theorie kunnen ze drie verschillende of drie gelijke besluiten nemen.

4. **Hoe kunnen we de identiteit van het dorp behouden bij een bestuurlijke fusie?**

Inwoners zijn bij een bestuurlijke fusie soms bang dat de gemeente haar identiteit verliest. En dat het dorpsgevoel en de gemeenschapszin verdwijnen. Maar je blijft als inwoner gewoon deel uitmaken van het dorp. De mensen, de winkels, de verenigingen, die blijven allemaal.

5. **Op welke manier zijn inwoners betrokken bij de toekomst van Oostzaan?**

Inwoners hebben op verschillende manieren kunnen meepraten over wat zij belangrijk vinden voor de toekomst van het dorp. Op 26 februari geeft bureau &VDL een presentatie over het onderzoek. Ook is er dan gelegenheid tot het

stellen van vragen. De burgeradviesraad komt op woensdagavond 12 maart met een advies aan de gemeenteraad. Deze bijeenkomst vindt plaats in theater de Kunstgreep. Op 20 maart kunnen inwoners inspreken tijdens de commissie. Daarnaast konden mensen tot 7 februari hun mening geven via het participatieplatform YouMee.

6. **Komt er nu een referendum, zodat inwoners kunnen zeggen wat zij willen?**

Er is geen referendum gepland.

7. **Kan de gemeenteraad nog kiezen voor een bestuurlijke fusie tussen gemeente Wormerland, Oostzaan en Landsmeer?**

Ja, dat kan. Zelfs nog voor een ambtelijke fusie. Het college en de burgeradviesraad brengen daarover nog een advies uit, waarna de gemeenteraad het uiteindelijke besluit neemt.

8. **Als wij fuseren met een grote stad, blijven onze verenigingen en evenementen dan bestaan?**

In hoeverre alle voorzieningen blijven, dat kunnen we niet van tevoren zeggen. Maar wat wel duidelijk is: als gemeenten het financieel zwaar hebben, dan moeten ze bezuinigen. Dan gaan ze bijvoorbeeld bezuinigen op het groenonderhoud, subsidies en voorzieningen zoals cultuur. En dat gevaar lopen we, als we zelfstandig blijven.

9. **Wanneer kan gemeente Oostzaan fuseren?**

Waarschijnlijk op z’n vroegst op 1 januari 2028.

10. **Hoe ziet het fusieproces er verder uit?**

Op het moment dat de gemeenteraad van Oostzaan een principebesluit heeft genomen, begint het ‘wettelijke herindelingstraject’. Dan gaat Oostzaan in

gesprek met de mogelijke fusiepartner(s). Vervolgens beslissen de gemeenten of ze kiezen voor een reguliere herindeling of een lichte herindeling. Bij een reguliere herindeling ontstaat een nieuwe gemeente. Bij een lichte herindeling gaat één gemeente op in een ander. Een lichte herindeling is logisch als een kleine gemeente fuseert met een grote gemeente, zoals Amsterdam of Zaanstad. Dit wordt uiteindelijk een herindelingsontwerp. Gedeputeerde Staten van Noord-Holland brengt hier een advies over uit. Vervolgens nemen de Ministerraad, de Tweede Kamer en uiteindelijk de Eerste Kamer een besluit over de herindelingswet. Iedere herindeling geschiedt namelijk per wet.